

РЕШЕНИЕ

№ 3650

гр. София, 28.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав, в
публично заседание на 13.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **3439** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на Р. С. О., ЕГН [ЕГН] чрез процесуалните му представители адв. Д. и адв. И. срещу Решение Ж-148/14.02.2024г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР, Комисията/.

Според жалбоподателя КЕВР не е извършила изискуемата от закона проверка по жалбата му и неправилно е отхвърлила жалбата му срещу издаденото му от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД /“ЕРМ Запад“ ЕАД/ становище за присъединяване. По същество от съда се иска да отмени решението и върне преписката на КЕВР със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява лично, представлява се от адвокати Д. и И., които поддържат жалбата и претендират присъждането на разноски по списък. Ответната страна – КЕВР, чрез процесуалния си представител юрк. Н., оспорва жалбата и претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна - „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, се представлява от юрк. С., който моли съда да отхвърли жалбата и също претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят Р. С. О. е собственик на ПИ № 06286.26.4, м. „Д.“, землище на [населено място].

Предназначението на имота е променено през 2013 г. от земеделска земя за собствени неземеделски нужди на изграждане на обект: "Жилищно строителство". Във връзка с изготвянето на ПУП-ПЗ за имота е било издадено становище от "ЧЕЗ Разпределение България" АД /л.38-гръб/, че има техническа възможност за хранване с ел.енергия на жилищна сграда в ПИ № 06286.26.4, м. „Д.“, землище на [населено място], при следните условия:

- При инсталирана мощност до 10 KW присъединяването на към ел.разпределителната мрежа ще се извърши от мрежа НН от съществуващ трафопост.

- При по-голяма мощност - присъединяването да се извърши на страна 20 KV. В разработката за ПУП да се определи място в парцела за изграждане на трансформаторен пост 20/0,4KV - при спазване на ЗУТ и Наредба №16/2004г. за сервитутите на енергийните обекти.

На 13.06.2023 г. жалбоподателят подава в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД Заявление с вх.№ [ЕГН] за проучване на условията за присъединяване при изграждане на нов обект и за временно електроснабдяване за нуждите за строителство за обект „жилищна сграда“ с мощност 15 kW, на адрес: ПИ с идентификатор 06286.26.4, местност Д., попадащ извън регулационните линии на [населено място], [община] /л.29 и следващите/.

На 31.07.2023 г. електроразпределителното дружество е издало становище SAP № IB-32-23-23091 /л.33-гръб/, съгласно които присъединяването на обекта ще се осъществи към нов трафопост на въздушен електропровод 20 kV „Б.“, като за присъединяване на обекта е необходимо изграждане на нов трафопост разположен на границата на собственост към път, при спазване на необходимите отстояния спрямо сгради и съоръжения с кабелно хранване на 20kv.

На 22.08.2023 г. жалбоподателят подава ново заявление за проучване на условията за присъединяване на жилищната сграда при мощност 6 kW с вх. № [ЕГН].

На 12.09.2023 г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е издало ново становище SAP № IB-32-23-23091 /л.47/, съгласно което и в този вариант на заявени мощности също е необходимо да се изгради нов трафопост на въздушен електропровод 20 kV „Б.“. Заявителят е обжалвал представените му условия пред ЕРМ Запад /л.49/, които са го уведомили /л.50/, че предоставеното становище за съгласуване на Подобен устройствен план (ПУП) от 2013 г. не определя условията за присъединяване на бъдещ обект. Към настоящия момент, обектът е на 1500 м. от съществуващ трафопост на Дружеството. Няма техническа възможност обектът да бъде хранен с мрежа ниско напрежение на такова разстояние, затова е дадено присъединяване с изграждане на нов трафопост.

Допълнително е посочено, че имотът е извън регулацията на населеното място и цената за присъединяване се определя от преките разходи на дружеството (цената за изграждане на кабел 20 kV и нов трафопост). Предвид изложеното, дружеството потвърждава издадените условия за присъединяване към електроразпределителната мрежа по становище № [ЕГН]/12.09.2023 г., за мощност 6 kW.

С жалба с вх. № Е-11ИН-00-722/11.12.2023 г. /л.53/ г-н О. е пренесъл спора пред КЕВР с искания Комисията да задължи ЕРМ Запад да издаде ново становище по заявлението му с вх. № [ЕГН] и съответно присъедини обекта му към вече изградена мрежа без да поставя условия за изграждането на нов трансформаторен пости, други допълнителни мрежи и съоръжения.

По жалбата е образувана преписка и извършена проверка на основание чл. 142 и чл. 143 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, във връзка с което е изискано становище от „ЕРМ Запад“ АД. С писмо от 22.12.2023г. дружеството е заявило, че не разполага с енергийни съоръжения ниско напрежение в близост до имота, посредством които да присъедини обекта.

В хода на административната проверка КЕВР е изискала от [община] информация попада ли в

територията на регулационните линии на населеното място обект „Жилищна сграда“ с местонахождение поземлен имот с идентификатор 06286.26.4 местност „Д.“, [населено място]. По искането е представен отговор с писмо от 17.01.2024 г. /л. 22 от делото/, с което е отговорено, че със Заовед 378/01.07.2013г. на Кмета на [община] е одобрен ПУП-ПЗ за имота за промяна на предназначението му по ККР на [населено място]- земеделска земя в земя за застрояване на жилищни сгради. Съобщава се, че по преписката е приложено становището на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, според което при инсталирана мощност до 10 KW присъединяването на към ел.разпределителната мрежа ще се извърши от мрежа НН от съществуващ трафопост, а при по-голяма мощност - присъединяването да се извърши на страна 20 KV, като в разработката за ПУП да се определи място в парцела за изграждане на трансформаторен пост 20/0,4KV - при спазване на ЗУТ и Наредба №16/2004г. за сервитутите на енергийните обекти. Сочи се, че в скица на СГКК-П. трайното предназначение на територията е Урбанизирана, начин на трайно ползване: ниско застрояване/до 10м./, както и че съседния имот е захранен с електроенергия по съществуващ трифазен електропровод НН.

Въз основа събраните данни и доказателства, след приключване на проверката по жалбата, на основание чл. 145, ал. 1 от Наредба № 3, от Комисията за енергийно и водно регулиране, е изготвен доклад вх. № Е-ДИ-169 от 09.02.2024 г. (лист 18 от делото). Изготвен е и проект на решение, отразено в протокол № 44 от 14.02.2024 г. (лист 14 и сл.), в който са отразени обстоятелствата по жалбата, становището на проверяваното лице, правните и фактическите констатации по жалбата. Към тях са приложени и всички събрани по административното производство доказателства.

При тази фактическа обстановка с оспореното Решение № Ж-148 от 14.02.2024г. / л. 12 от делото / енергийният регулатор е счел жалбата за неоснователна и е прекратил производството със следните мотиви:

Видно от събраните към административното производство доказателства г-н Р. О. е собственик на обект „жилищна сграда“, ПИ с идентификатор 06286.26.4, местност Д., землището на [населено място], [община], попадащ извън регулационните линии на населеното място.

Видно от предоставения документ от [община] имотът на г-н О. се намира в землището на [населено място], представляващ земеделска територия (с променено предназначение). Имотите, които са урегулирани с ПУП и са с променено предназначение, следва да се считат урбанизирана територия (по кадастрални данни), но това само по себе си не означава автоматично, че територията, в която попадат тези имоти, е в строителните граници на населеното място. Като аргумент в тази насока се явяват разпоредбите на §5, т. 6 от ДР на ЗУТ, съдържащи дефиницията за „Територия на населено място“ - селищната територия, обхваната от границите му (строителните му граници), определени с устройствен план, без да се включва землището.

Техническите условия и условията за присъединяване на обекта на г-н Р. О. са определени в издаденото Становище № [ЕГН]/12.09.2023 г. за условията и начина за присъединяване на горепосочения обект, попадащ извън регулационните линии на населеното място, издадено по реда и условията на Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6).

Съгласно чл. 2, ал. 1 и чл. 7, ал. 1 от Наредба № 6, обекти на клиенти на електрическа енергия се присъединяват към съответната електрическа мрежа при технически условия и начин, определени от съответния мрежови оператор. Присъединяваният обект трябва да отговаря техническите изисквания на наредбата и на наредбите и правилата по чл. 83, ал. 1 за енергетиката (ЗЕ).

Съгласно разпоредбата на чл. 12 от Наредба № 6 енергийното дружество е изготвило и предложило на клиента писмено становище за присъединяване на обект на клиент към електроразпределителната мрежа, в което са уговорени всички условия за присъединяване на обекта.

Съгласно разпоредбата на чл. 33, ал. 4 от Наредба № 1 цената за присъединяване на клиенти в територии извън регулация на населените места се определя на база действително направените разходи за изграждане на присъединителните съоръжения по индивидуален проект.

Описаните факти непротиворечиво се установяват от доказателствата по делото, съдържащи се в административната преписка. Отделно, в хода на съдебното следствие бе допусната и изслушана съдебно-електротехническа експертиза изготвена от вещо лице М. Б.. Съдът кредита заключението на експерта като безпристрастно и компетентно изготвено.

За нуждите на експертното изследване бе изискана информация от ЕРМ Запад, видно от която, дружеството не е извършвало замервания /л.177/. Вещото лице потвърждава записаното в писмото на ЕРМ Запад, че трафопоста и имотът на жалбоподателя са на отстояние около 1500м. и в допълнение установява, че последната точка на далекопровода от него е на около 1200м., съответно, че на самата граница на имота се намира електромерът на съседния имот. Съгласно заключението на вещото лице, не може да се даде отговор на въпроса има ли техническа възможност за присъединяване на обекта на жалбоподателя към мрежа НН или няма, тъй като не са представени реални данни от измервания на напрежението на трифазната проводяща линия НН от трафопоста до обекта на жалбоподателя, с които да се потвърди становището на енергодружеството. Предоставените изчислително модели чрез софтуерната компютърна конфигурация са непълни. Тя не е успяла да разбере от представените данни, на база на какви технически показатели е взето становището на ЕРМ Запад, че няма техническа възможност да се захрани имота.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Подадената пред съда жалба е допустима, подадена от надлежна страна, с правен интерес от оспорване и в предвидения за това срок.

По същество същата е основателна.

Решението е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма, но при съществени процесуални нарушения – такива, които ако не бяха допуснати, биха могли да доведат до други фактически и правни изводи административния орган.

Основанието за този извод са следните:

Съгласно чл. 76, ал. 4, т.8 от Закона за енергетиката, Комисията текущо контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензията, включително чрез проверки на основателността на жалби и сигнали срещу енергийните предприятия, включително за договорни нарушения, неизпълнение на задължения за присъединяване на производители и клиенти към мрежите или прекъсване на снабдяването с енергия или природен газ. Дейностите за присъединяване на клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи са правнорегламентирани – в Закона за енергетиката и в Наредба № 6 за присъединяване на обекти към електрическите мрежи Обн. ДВ. бр.28 от 2 април 2024г. /Наредба №6/, като обхващат както сключването на договор за присъединяване, така и произтичащите от това задължения на мрежовия оператор, включително и тези по проектиране и изграждане на електрическите съоръжения и въвеждането в експлоатация на съоръженията за присъединяване към електрическите мрежи. В този смисъл оплакванията на жалбоподателя изцяло попадат в обхвата на контролираната от КЕВР дейност.

Нормата на чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в

енергетиката предвижда, че когато в резултат на проверката по жалбата и събраните в хода на административното производство доказателства комисията установи, че жалбата е основателна, тя с решението си дава задължителни указания и определя подходящ срок за изпълнението им.

Съдът намира, че процесното решение на КЕВР е постановено без да е извършена каквато и да било проверка на релевантните факти, а изцяло и безкритично е възприела фактическите твърдения на ЕРП Запад относно техническите възможности за присъединяване на обекта на жалбоподателя без каквито и да било доказателства за тяхната достоверност. Въз основа на тях пък изводите на органа представляват буквален цитат на норми, които не отговарят на нито едно от наведените възражения.

Цитирането на посочените разпоредби от Наредба № 1 и Наредба № 6 не представлява излагане на правни основания, тъй като въз основа на установената фактическа обстановка и посочените нормативни разпоредби, не са обосновани никакви правни изводи.

Мотивите на административния акт представляват единство от фактическите и правни основания за издаването му и тяхното наличие позволява на адресата на акта да разбере волята на административния орган и да защити адекватно правата и интересите си. Мотивите имат съществено значение и за съда при осъществявания контрол за законосъобразност и липсата им възпрепятства този контрол и представлява самостоятелно основание за отмяна на издадения административен акт. Когато единствено са цитирани подзаконови норми, без да е извършена проверка на изложените от ЕРП Запад обстоятелства и правилността на становището му и без да се обсъдят възраженията на жалбоподателя, безспорно е, че актът страда от липса на мотиви и се нарушава правото на защита на последния (Р № 5739 от 02.06.2025г. по административно дело № 7984/2024 г. по описа на ВАС).

Производството по заявление с вх.№ [ЕГН] от 13.02.2024г. е започнало при действието на отменената към днешна дата Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи /Наредба № 6 отм./. Последната е отменена с Наредба № 6 за присъединяване на обекти към електрическите мрежи Обн. ДВ. бр.28 от 2 април 2024г. в сила от същата дата. Следователно към момента на издаване на процесното становище SAP № IB-31-34-26094 от 20.03.2024 г. в сила са били разпоредбите на отменената вече наредба.

Съгласно чл.53, ал.1 и чл.8, ал.1 от Наредба № 6 от 24 февруари 2014г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи мрежовият оператор определя условията за присъединяване на електрическата централа към съответната електрическа мрежа при спазване на изискванията по чл.8, ал.1 от същата.

Чл.8.(1)Условията за присъединяване на обекта се определят съобразно:

- 1.изискванията на ЗЕ, наредбите и правилата по чл. 83, ал.13Е;
- 2.предоставената информация в искането по чл.4, включително за географското (териториалното) разположение на обекта;
- 3.резултатите от извършеното проучване за техническите възможности и начина на присъединяване към електрическата мрежа;
- 4.оптималната схема за присъединяване

Гоните изисквания са възпроизведени и в сега действащата Наредба № 6, - чл.11 от същата.

На ЕРМ Запад са вменени задължения, включително да присъединява към мрежата потребители и производители на електрическа енергия, разположени на лицензионната територия. Дружеството следва да осъществява присъединяването с минимални икономически обосновани разходи и да прилага принципа на равнопоставеност за потребители от една и съща група, както

и да отчита интересите на потребителите.

По същество жалбоподателят е оспорил условията, които са предложени от дружеството и в частност необходимостта от изграждане на нов трансформаторен пост за негова сметка, при налична според него възможност за присъединяването му към съществуващата мрежа и липсата на обосноваване в становището на дружеството. В производството пред КЕВР Комисията безкритично е възприела заявеното от енергодружеството. В хода на съдебното дирене бе допусната и изслушана съдебно-електротехническа експертиза изготвена от вещо лице М. Б.. Съдът кредита заключението на експерта като безпристрастно и компетентно изготвено. За нуждите на експертното изследване бе изискана информация от ЕРМ Запад, видно от която, дружеството не е извършвало замервания /л.177/ и не може да се даде отговор на въпроса има ли техническа възможност за присъединяване на обекта на жалбоподателя към съществуващата мрежа НН или няма, тъй като не са представени реални данни от измервания, с които да се потвърди становището на енергодружеството. Видно от съдържанието на подадената до КЕВР жалба, това е било и основното възражение на жалбоподателя пред Комисията, която като не е изяснила всички факти и обстоятелства от значение за случая, в съответствие със задълженията си по чл. 144, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и не е изложила мотиви по неговите възражения е постановила незаконосъобразно решение, което следва да се отмени. Жалбоподателят оспорва, че няма свободна мощност от 6 kW за захранване на имота му, сочи, че мрежата е изградена до неговия имот, оспорва необходимостта да изгражда със собствени средства изцяло нов трафопост. По този основен въпрос, изложен в жалбата до КЕВР, не е изложен нито един аргумент. Вместо това са цитирани норми на закона относими за това, кой следва да поеме разноските по свързването.

Ето защо решението, като постановено при съществени процесуални нарушения, следва да се отмени и преписката да се върне на КЕВР за ново произнасяне. При новото произнасяне следва да се извършат необходимите проверки, да се опишат всички релевантни факти относно съществуващата в момента мрежа и съоръжения и КЕВР да се произнесе ясно и аргументирано на възраженията на жалбоподателя, че не е налице необходимост от изграждане на нови съоръжения за свързване на имота му със съществуващата мрежа, на база нейните технически характеристики. При този изход на делото, основателна се явява претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски, като същата следва да бъде уважена в пълния претендиран размер от 1600 лева с еурова равностойност от 818,07 Евро, в това число 1000 лева за адвокатско възнаграждение и 600 лева депозит за вещо лице.

По изложените съображения и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, 78 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Р. С. О., ЕГН [ЕГН], Решение Ж-148/14.02.2024г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/.

ВРЪЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне, в съответствие с дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на Р. С. О., ЕГН [ЕГН] сумата от 1600 лева/хиляда и шестстотин/ - 818,07 Евро представляваща сторените по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от деня на получаване на съобщение, че е изготвено.

Съдия: